

Uttalelse - Høringsutkast for Campusutviklingsplan for Høgskolen i Østfold, campus Fredrikstad og Halden

Viken fylkeskommune mottok den 14.10.2021 høringsutkast for Campusutviklingsplan for campus i Fredrikstad og Halden. Opprinnelig høringsfrist var 12. november, men fristen er utsatt til 3. desember for alle høringsparter, jf. e-post mottatt 3. november.

Planene er ment som langsiktige og strategiske plandokument som fastsetter visjon, mål og strategier. Målet med campusutviklingsplanen er å beskrive hvordan utformingen av campus i et fremtidsperspektiv kan støtte HiØs vedtatte mål og strategier, og være i tråd med øvrige relevante krav og føringer. Planene peker på mulige tiltak og grep som HiØ kan bruke for å prioritere, konkretisere og planlegge videre hvilke tiltak som skal iverksettes, når det skal skje og på hvilken måte. Campusutviklingsplanen skal brukes som et felles verktøy for HiØ som leietaker, for huseier og andre aktører på campus.

Planene sendes på høring som anslagsvis 85% - 95% - ferdige dokumenter. Vedlagt høringsutkastene følger flere utredninger for planarbeidet.

Fylkeskommunens rolle

Fylkeskommunen skal bidra til og sørge for at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. Vi uttaler oss til denne saken som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern. I tillegg har avdeling for forskning, utvikling og innovasjon bidratt til uttalelsen.

Fylkeskommunen har vært representert i ekstern referansegruppe.

Innspill

HiØ er en viktig utdannings- og samfunnsinstitusjon, med om lag 600 ansatte og drøyt 7000 studenter. Campus i Fredrikstad og Halden har ulike historier og forutsetninger, spesielt med tanke på lokalisering og grad av integrering i byene, noe som igjen gir ulike utfordringsbilder for areal og mobilitet.

Vi ser det som positivt at kommunene er involvert med deltakere i styringsgruppen og kompetansegruppen i prosjektet. I planen som omhandler Fredrikstad er kommunens forventninger til campusutviklingen opplistet. En tilsvarende oversikt kunne vært fint å se i planen for campus Halden også.

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no

Internett: www.viken.no

Org.nr.: 921693230

Det er formulert fire spørsmålsstillinger i høringsinvitasjonen. Uttalelsen fra avdeling for forskning, utvikling og innovasjon er strukturert etter spørsmålsstillingene, men øvrige avdelinger har dessverre ikke vært like disiplinerte i sine tilbakemeldinger.

A:

Planene omhandler i hovedsak endring og oppgraderinger av bygningsmassen basert på vekstprognoser (antall studenter), brukerundersøkelser basert på eksisterende løsninger (studenter og ansatte) og tilpasninger til nye og fremtidige læringsformer.

For campus Fredrikstad ønsker man å få til en bedre planløsning og merking (vanskelig å finne frem) samt integrering med samfunnet rundt (byutviklingsdimensjon). Dette skal bl.a. løses ved en mer åpen arkitektonisk løsning med glasspartier og flere og bedre innganger som fysisk sett åpner opp og inviterer byens borgere inn, gjør det lettere å orientere seg og som bidrar til økt trivsel og bedre arbeidsforhold for studenter og ansatte.

Halden synes å ha en hovedutfordring ved at campus ligger langt fra sentrum og campus kan oppleves som stille etter en normal studie-/arbeidsdag. Det er derfor behov for å arbeide systematisk og langsiktig med å levendegjøre campus også etter studie/arbeidsdag.

Det fremgår av underlaget at det er behov for en oppgradering av infrastrukturen for forskningsaktiviteter, bl.a. bedre og mer fleksible løsninger for laboratorier, testing, møteplasser m.m.

Hovedtrekkene i fremtidsbildet for campus Halden/Fredrikstad fremstår som gjenkjennelige, og dette gjelder særlig dimensjonerende forhold beskrevet i kunnskapsgrunnlaget. Det samme gjelder beskrivelsen av utviklingsperspektiver i UH-sektoren som i stor grad samsvarer med det store deler av arbeids- og næringslivet står overfor.

B:

De viktigste funksjonene som omtales er naturlig nok knyttet til undervisning, prosjektarbeid og samhandling internt på campus, men i høringsutkastet sies at også at Høyskolen i Østfold har en omfattende samhandling med arbeidslivet/næringslivet. Dette synes imidlertid ikke å bli vurdert eller diskutert ytterligere i analysen av arealbehov og -type, slik at hovedfokuset for endringer i stor grad er internt rettet mot hovedoppgavene og formålet for høyskolen slik det formuleres: utdanning, forskning og formidling. På hvilken måte den mer utadrettede dimensjonen, som handler om å bidra mer aktivt til verdiskaping i næringslivet samt å bidra til å løse samfunnsutfordringer – slik det er sterke føringer for i ny lov om UH-sektoren og i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning – kommer i relativt liten grad frem i planene. I den grad det henvises til dette, handler det om bygg/infrastruktur.

C:

Fylkesråden har tiltro til de analysene og forslag til tiltak som er beskrevet i utkast til utviklingsplaner både er riktige og viktige for campus Halden/Fredrikstad. Fylkesråden har særlig pekt på noen hovedutfordringer slik fylkesråden vurderer det som angitt under punkt A).

Campus Halden scorer allerede over landsgjennomsnittet på det nasjonale Studiebarometeret som måler tilfredshet med studiet og studiestedet. Dette er et godt utgangspunkt for videre utvikling.

Positivt om man får til en mer utadventd aktivitet som møter, debatter, fagseminarer. Det er også positivt at man har lagt stor vekt på eksperimentelle arenaer som lab'er, teknologi, utstyr og møtesteder og ikke minst kombinasjonen av disse som åpner opp for muligheter til samarbeid og samhandling med eksterne aktører. Arealutformingen bør i størst mulig grad innby til tverrfaglighet.

Det er både riktig og viktig at bærekraftperspektivet har fått en betydelig plass i utviklingsplanene.

Fylkesråden mener de foreslåtte fysiske tiltakene er viktige for ytterligere å øke trivsel og effektivitet i studiesammenheng for både studenter og ansatte samt styrke Høyskolen i Østfold sin posisjon og attraktivitet som studie- og arbeidssted i tiden som kommer.

D:

Det som kan være litt magert diskutert i disse planene, er at man i liten grad diskuterer om endringer i utdanningstype, fremtidig kompetansebehov og samhandlingsformer med eksterne eventuelt påvirker arealbehov og -type. Det sies at dette skal ivaretas ved at arealene og løsningene skal være fleksible for å møte fremtidige behov, men uten at man skisserer på hvilken måte dette eventuelt kan endre seg.

En vektlegging og tilrettelegging for praksisnær undervisning og utstrakt samhandling med arbeids-/næringslivet bør gjenspeiles i valg av arkitektoniske løsninger også. Det er ikke bare utdanning, forskning og formidling som er høyskolens lovbestemte og forventede krav til høyskoler, men også praksissamarbeid med samfunn og næringsliv for å løse samfunnets behov.

Fylkesråden mener det ville vært naturlig og også invitere andre samfunnsaktører til å gi innspill på planene, f.eks. partene i arbeidslivet, sentrale næringsaktører som høyskolen samarbeider med eller ønsker å samarbeide med, og andre aktører i FoU- sektoren.

Innspill campus Fredrikstad

I delkapittel om brukermedvirkning pekes det på at både studenter og ansatte mangler felles møteplasser. Møteplasser inne og ute er viktig for å underbygge sosial bærekraft, hhv. trivsel og psykisk helse, men er også viktig for formelle og uformelle samtaler. Vi mener det er viktig at det er fokus på gode møteplasser i det videre arbeidet.

I kapittel «Campusutvikling = byutvikling» står det at studenter og ansatte i fremtiden i betydelig større grad enn i dag vil måtte komme seg til/fra campus ved hjelp av kollektiv, sykkel og gange. For å bidra til nullvekst i personbiltrafikken er vi enig i at dette er en viktig forutsetning i arbeidet med en campusutviklingsplan. Vi mener imidlertid at campusutviklingsplanen for Fredrikstad i større grad kunne bidratt til å sannsynliggjøre den mobilitetsutviklingen som beskrives. Målet om at flere skal velge gange, sykkel og kollektiv fremfor personbil bør også gjenspeiles i anbefalte tiltak og arealstrategi. Dersom det er

ambisjoner om å bedre forholdene for de nevnte trafikantgruppene må nødvendigvis settes av både innendørs og utendørs på campus.

Innspill campus Halden

I planen for campus Halden er det pekt på flere interessante grep for å utvikle aktivitets- og møteplasser både innendørs og utendørs. Vi ser positivt på slike grep, som kan være med på å løfte den sosiale bærekraften, herunder trivsel og helse.

Vi mener campusutviklingsplanen for Halden med vedlagt mobilitetsplan nøyaktig kartlegger dagens forhold for myke trafikanter på Remmen. Det fremgår at målet med mobilitetsplanen er å bidra til å gjøre campus mer tilgjengelig og endre reisevanene i en mer miljøvennlig retning og vi mener campusutviklingsplanen med vedlagt mobilitetsplan følger opp denne målsettingen med forslag til utbedringer og tiltak. Det er vist hvordan forslag til tiltak kan gjennomføres og plasseres både innendørs og utendørs på campus.

Reisevaneundersøkelsen viser at det er en stor andel av de ansatte som kjører egen bil til og fra jobb, likens med studenter til og fra studiestedet, men studentene er flinkere til å samkjøre. Mobilitet er resultat av mange faktorer, og reisevaner endres vanligvis ikke raskt. Vi mener det er svært oppløftende at reisevaneundersøkelsen viser at omtrent halvparten av de spurte vil redusere sin bilbruk om ulike tiltak ble gjennomført, hhv. bedre kollektivdekning, bedre forutsetninger for sykkel mm. Dette er funn som tilsier at det er verdt å prioritere å innføre tiltak.

Vi ber om å få tilsendt planene når de er ferdige.

Vennlig hilsen

Per Albert Kierulf

Avdelingsleder kommunale planer

Hilde Kobbeldund Habberstad

Rådgiver kommunale planer

Medsaksbehandlere:

Samferdselsplanlegging og forvaltning: Sigrun Gjølberg

Forskning, utvikling og innovasjon: Steinar Normann

Kopi til:

STATENS VEGVESEN

HALDEN KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

FREDRIKSTAD KOMMUNE